Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue] docto eos digne legenti. predicanti. aut ...

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Sermo. LVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Visual Library

ſtodirent in meõria ſi nõ cuſtodirent in vi
ta. Iſti ḡ ſunt vtiles auditores ꝟbi dei qui
cuſtodiũt ꝟbũ dei Matth. xij. ꝛ Lu. xi. Be
ati q̄ audiũt ꝟbũ dei ꝛ cuſtodiũt illud. Cu
ſtodiũt inq̄t vt illũient ad cognitionẽ. vt i/
uitent ad ꝟtutẽ. q̄ informent ad ſapiam. q̄
reformentur ad decorẽ. q̄ fruant ad iocundi
tatem. inq̄t Bern̄. ſup Cant. Ad quã iocũ
ditatem patrie celeſtis nos ꝑducat q̄ ſine
fine viuit ꝛ regnat. Amen.

Dñica Palmarũ. Sermo. LVI.

Ecce rex tuus ue

nit tibi Math. xxj. ꝛ Zacha. ix.
Iuxta teſtimoniũ ſcripture to/
ta vita xp̄i vſq3 ad ꝯſummatiõez ꝯtinet ſiĺ
honorẽ ꝛ ignominiã ꝛ luctũ. leticiã ꝓeuntẽ
ꝛ triſticiã ſubſequentez. Patet h̄ p̄rio in ei⁹
annunciatione. vbi angelus leta nũciauit
marie di. Aue gr̄a ꝛc̄. ꝛ tñ poſtea Simeon
nũciauit ſibi triſticiaȝ q2 gladi⁹ doloris ꝑ/
trãſiret cor ei⁹ Lu. ij. Itẽ in natiuitate vbi
nato xp̄o angeli cantabãt. paſtores venerũt
magi adorauerũt ꝛ munera obtulerũt. ſ3 ci
to poſt herodes q̄ſiuit puer ad extinguen
dũ eũ Mat. ij. Vñ ſtatim leticia xp̄i et ho/
nor a magis exhibit⁹ ꝟſus ẽ in triſticiaȝ et
ignominiã fuge herodiane ꝑſecutiõis. De
niq3 xp̄s ſepi⁹ a iudeis mgr̄ appellat⁹. cõtu
melijs ẽ affectus ꝛ ꝯuicijs. ita vt ſup hono
rẽ magiſtralẽ ſubſeq̄ret ignominia. Qđ q̄/
dem expſſius ꝛ euidẽtius hodie expſſuȝ ẽ
ꝛ oſtenſum. cũ poſt honorẽ ꝛ reuerentiã ꝓ/
ceſſionis. poſt exhibitionẽ honoris et lau/
dis. cito poſt feria. vi. ꝑrima morte turpiſſi
ma fuit ꝯdẽnatus. Vñ hac de cã hodie p⁹
letã ꝛ honeſtã ꝓceſſionẽ legit paſſio dolo/
roſa. ad ſignificãdũ ꝙ ꝓſperitas honor ꝛ le
ticia h⁹ mũdi finalit intendit ad ꝑpetuam
miſeriã ignominiã ꝛ dolorẽ. Et q2 iſte ho/
nor xp̄o exhibit⁹ nõ fuit ex cõtingẽti ſeu ex
adinuẽtione hũana. ſ3 poti⁹ ordinatõe di/
uina. eo ꝙ licet xp̄s exinaniuit ſemetipſuȝ
formã ſui accipiens. ad Phil. ij. ſed tñ ſm
formã diuinã mãſit ſemꝑ p̄ri eq̄lis in gl̄ia
diuinitat̄. ꝛ iõ licet in forma hũana quã p
nobis aſſũpſit voluit inhonorari ꝛ ꝯfundi
tñ in maieſtate diuinitatis merito debuit
venerari ꝛ adorari. In hũana ſiquidẽ for/
ma venit vt ſuus obediens vſq3 ad mortẽ
crucis. In diuina vero venit vt ꝓceptor ꝛ
rex deſtruens ignominiam cruc̄. Et iõ ne
cũ veniret vt hõ ꝯtẽptibilis ꝛ hũilis ab ho
minib⁹ deſpiceret. voluit deus p̄r vt ei⁹ ad
uentus ſeclo nunciaret. Vñ Zacha. ꝓpha
longe aduentũ ei⁹ ante ꝑdicẽs dixit. Ecce
rex tuus ꝛc̄. q̄tin⁹ ꝑ hoc iudeos redderet
inexcuſabiles. cũ viderẽt euȝ vt hoieȝ paũ
rẽ aſino inſidentẽ. ꝛ tñ nihilomin⁹ vt regẽ
ſuſcipent. in gl̄ia maieſtat̄ dei ꝑfulgentes.
Hoc ḡ qđ hodie ecc̄ia recitans dicit. Ecce
rex tuus venit. In q̄b⁹ ꝟbis q̄ttuor ꝓpo
nunt. q̄ nos ad obuiandũ occurrendum
huic regi inducũt. Primo excellẽtie digni
tas. q2 rex. Ipe eni eſt rex regũ Apoca. xix.
Scđo notat nature ꝓprietas. q2 tuuſ. caro
eni ꝛ frater nr̄ ẽ. vt dicit Bern̄. Tertio for
tune cõmoditas. q2 venit tibi. Nob eni da
tus ẽ Iſa. ix. Quarto clemẽtie pietas. quia
mãſuet⁹ ſup aſinã. A De p̄mo ſciendũ
ꝙ liceȝ iſte rex apparet debilis. tñ eſt potẽtiſ
ſimus. eo ꝙ oĩa ſibi ſubdita ſunt Math.
xl. Data ẽ mihi oĩs p̄tās i celo ꝛ in t̄ra. et in
Ps. Dñs fortis ꝛ potens ipe ẽ rex gl̄e. Ha
bet aũt duplicẽ familiã ſui exercit⁹. vnam
ſm deitatẽ multũ potẽtiſſimã. ſ. ix. ordines
angelor Iob. xxv. Nũq̄d eſt numer⁹ mili
tũ ei⁹. q̄r vnuſq̄ſq3 poſſet ſubuertere mun
dũ. Scđm ſo hũanitatẽ habuit exercitũ
xij. apl̄or. ꝛ. lxxij. diſcipl̄or. ꝑ q̄s ad fidẽ to
tũ mũdũ ꝯuertit. Eſt ſcđo iſte rex ditiſſim⁹
licet videat pauꝑrim⁹. q2 in theſauro ei⁹
ſunt diuitie ꝛ gl̄ia. vt dic ps. Cui⁹ diuitis
nr̄a ditata ẽ paupras. Cui⁹ gl̄a nr̄a hono/
rata ẽ ꝯfuſio. Eſt tertio iſte rex ſapientiſſi/
mus. liceȝ videat ſtult⁹. q2 in eo ſũt oẽs the
ſauri ſapie ꝛ ſcie abſconditi. Ad Coloſſ.
Unctus aũt iſte rex ẽ ſpũſctõ in inſtãti cõ
ceptiõis ſue. in q̄ collata ſunt ei tria. ſ. ratio
ꝟbi. imunitas pcti. ꝛ plenitudo grẽ ſpũalis
Sed inſignia accepit in paſſiõe q̄n factus
eſt ꝓncipat⁹ ſup hũer eius. i. crux in q̄ ꝓnci
palit triũphauit. ſicut dic aplś in ep̄la ho/
dierna. Propt qđ ꝛ de⁹ exaltauit illũ. Anti
q̄tus tria ſolebant eſſe inſignia regalia. ſc3
purpura. corona ꝛ ſceptrũ. Chriſtus aũt p
purpura circũdatus ẽ clamide coccinea. p
dyademate corona ſpinea. p ſceptro virga
arundinea. Arma hui⁹ reḡ nõ ſunt carna
lia ſed ſpũalia. ij. Cor. x. Titulus h⁹ reḡ ẽ
Ieſus nazarenus rex iudeorũ. In q̄ tota
ꝟtus huius reḡ declarat. Nã p̄mo decla

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dominica Palmarum

bitur ꝙ ſit ſaluatoꝛ. qꝛ ieſus ſic interpretat᷑
Math. j. Ipe enī ſaluū faciet pplm ſuum a
peccatis eoꝝ. Scđo deſcribit᷑ ꝙ ſit ama/
toꝛ puritat᷑. qꝛ nazarenus. qđ interꝑtatur
floridus Cant. ij. Ego flos cāpi. Tertio ꝙ
ſit ſtrēnuus gubernatoꝛ. qꝛ rex iudeoꝝ.
(B) Scđo notat᷑ huius reg̃ nature ꝓprie
tas. qꝛ tuus. Xp̄s enī eſt rex nr̄. qꝛ licet ſit
rex general'r oim̄. angeloꝝ. ſ. hoīm ꝛ demo
num. tñ nulli ita ſpecialit᷑ dat᷒ eſt ſic homi.
Vñ nec in natura angelica nec demonū ve
nire voluit. In natura angelica nō. ꝓpt᷑ na
ture angelice innocētiā. q̄ nō indiguit repa
ratiōe. In natura demonū nō ꝓpter natu/
re diabolice lapſum irremediabilē ꝛ culpā
que nō fuit capax ꝛ digna reſtauratiōe. Jō
ſoli generi hūano datus ē. qđ ꝛ indiguit ra
tione culpe. ꝛ digna fuit ratiōe fragil' natu/
re. Eſt g̃ generis rex hūani ꝓpter p'la. Pri/
mo qꝛ in natura hūana incarnat᷒. Scđo
qꝛ in eadē temptatus. Tertio qꝛ in eadem
paſſus. Quarto qꝛ in eadē reparat᷒ Quin
to qꝛ in eadē venturus. Quocūq; g̃ vtas te.
ſp eſt tuus. Vere bñficiū maximū hr̄e deū
excelſum ita ꝓprium ita ꝓxim ita noƀ vni/
tum. Nā ſi ꝯuertas te ad opa ſue miſcđie q̄
bus alias creaturas miſericoꝛdit᷑ regit fo
uet ꝛ diſponit ſuauit᷑. multo ſuauius regit
ꝛ gubernat gen᷒ hūanū. cui nō ſolū eſſe et
viuere vt ceterꝫ. ſed beatū eē ꝛ beatū viue/
re ꝑpetuūq; diſponit ꝛ oꝛdinat Lu. xxij.
Ego diſpono voƀ regnum. Si vero te cō
uertas ad opa iuſticie ſue. q̄b; alijs creatu
ris iuxta ꝯdignum tribuit. multo iuſtius
humana opa remunerat. eo ꝙ ea ſup̄ meri
ta coronat. Rom̄. viij. Nō ſunt ꝯdigne paſ
ſiones huius tp̄is ad futurā gloꝛiā. ꝛ citra
demerita punit. eo ꝙ ī inferno penā infini
tam facit finitā. q̄ntū ad inteſionē. (C)
Tertio notat᷑ foꝛtune cōmoditaſ. qꝛ venit
tibi. i. ad tuā vtilitatē dat᷒ Rom̄. viij. Quō
nō oīa noƀ cū illo donauit. qꝛ p̄ntia ad ſu/
ſtentationē. futura ad fruitionez. Venit g̃
nobis ad q̄ttuoꝛ. Primo in exēplū ꝯuerſa
tionis. Exo. xxv. Inſpice ꝛ fac ſ'm exēplar
Vñ Joh. xiij. Exēplū enī dedi voƀ. Scđo
in pciū redēptiōis Apoc. v. Redemiſti noſ
deo in ſanguie tuo. j. Pe. j. Redēpti eſt᷑ nō
coꝛruptibilib; auro vl' argento. Tertio in
viaticum pegrinatiōis Gen̄. xxviij. dixit ia
cob. Si fuerit mecū de᷒ et cuſtodierit me
in via ꝑ quam ambulo ꝛ dederit mihi pa/
nem ad edendū. ſc; in eucbariſtia Joh. vj
Ego ſum panis viuus. Quarto in p̄miū
remūeratiōis. Juxta illud Gen̄. Ego ſum
merces tua magna nimis (D) Quarto
notatur huius clemētie pietas. qꝛ manſue
tus. de quo dicit Beda in omel'. Vide ſpe
ciem aduētus eius. nō ſedet ī curru aureo
ꝑcioſa purpura fulgens. nec aſcēdit ſuper
feruidū equū diſcoꝛdie amatoꝛē. nō vides
in circuitu eius gladios ſplendētes aut ce
tera oꝛnamēta terribiliū armoꝝ. ſ; ramos
floꝛētes. qui ſunt teſtimonia pietatis. Ve/
nit ergo māſuetus vt nō per potentiam ti/
meretur ſed ꝑ māſuetudinem amaret᷑. De
hac humilitate loq̄tur ap'lus in hodierna
ep'la. in qua deſcribit ſuā māſuetudinē ex/
cellentem ꝛ humilitatē. que fuit triplex. ma
gna maioꝛ ꝛ maxima. Magna qꝛ ille q̄ fu/
it inuiſibilis factus eſt viſibilis ꝛ de ſubli/
mi tam humilis. Maioꝛ in hoc ꝙ rex re/
gum factus ē ſeruus. Maxima qꝛ ſplēdoꝛ
paterne gloꝛie factus eſt in ſimilitudinem
homīs pctōꝛis. Vñ dicit glo. Exinaniuit
ſemetipm̄. id eſt ꝓpria dignitate ſe exuit vt
in humilitate nobis imitabilis eēt. vbi di
cit Auguſ. Ecce habemus humilitatis ex/
empl'ū. ſupbie medicamētum. quid g̃ intu/
meſcis o homo. o pellis moꝛticinea q̄d tē/
deris. o ſanies ferida quid inflaris. prin/
ceps tuus humilis. ꝛ tu ſuperb᷒. caput hu
mile ꝛ membrū ſupbuz. Et chriſtus exina
niuit ſemetipſum quadrupliciter. Primo
quo ad diuitias in natiuitate. qꝛ pānis vi/
libus inuolutus Luce. ij. Scđo in cōuer/
ſatione. q̄a ſine hoſpicio Luce. ix. Vulpes
foueas habent. Et Marci. xi. hodie legit᷑
Circumſpectis omnibus cum iam veſpe/
re eſſet. Gloſa. ſi eum aliquis hoſpicio rece
piſſet. nullo eum recipiente exiuit in Be/
thaniam. Tertio ī moꝛte. quia nudus pe/
pendit in patibulo. vt reducat nos in ſta/
tum innocētie. in quo primi parentes nu/
di erant. et non erubeſcebant. Secundo
exinaniuit ſemetipſum quo ad potentiam
quando permiſit ſe capi et cruci affigi Vn
de ei dictum eſt. Alios ſaluos fecit. ſeipſu;
ſaluum facere non poteſt Mattbei. xxvij.
Tertio exinaniuit ſemetipm̄ q̄ ad ſapiaz.
qñ coꝛam caypha pilato ꝛ herode nihil re
ſpōdit. Ps. Ego aūt tanq̄ ſurd᷒ nō audie
bam. et ſicut mutus nō aperiens os ſuum
Quarto exinaniuit ſe q̄ ad pulchritudinē.

quoniam ille in quem angeli deſiderant
ꝓſpicere. cuius pulchritudinē ſol ⁊ luna mi-
rantur. ceſus alapis deformatur. Vñ Iſa. liij.
Non eſt ei ſpecies neq̄ decor. Scḋo mag
hūilitas xp̄i in h̄ apparuit. q2 accepit formā
ſerui vt ſubeſt Lu. ij. Erat ſubditus illis nec
tm̄ ſerui ſ3 etiā mali fui vt vapularet. ⁊ fui
peccati vt penā ſolueret cū culpā nō h̄ret.
Vñ Iſa. liij. dicit. Diſciplina pacis nr̄e ſu
per eū. ps. Que nō rapui tūc exoluebam.
Ipſe fuit tanq̄3 fideiuſſor q̄ deficiēte ꝑnci-
pali ſoluit de ꝓprio. ꝓpter q̄d non eſt obliui
ſcēdus. Iuxta illud Eccl. xxix. Grām fide
iuſſoris tui ne obliuiſcaris. dedit eñi aīa3
ſuam ꝓ te. Sed q̄d ꝑ h̄ meruit. oñdit apl's
ſtatim. dicēs. Propt̄ q̄d exaltauit illū deus.
Ubi tangit tria p̄mia. Primū acceleratio
reſurrectiōis. q2 nō expectauit generalē re
ſurrectionē3. ſed tertia die reſurrexit. ps.
Nec dabis ſcm̄ tuū videre corruptionē. vñ
dicit. Propter q̄d exaltauit illū deus. q2 na-
tura hūana in reſurrectiōe excellētior ē fa-
cta. Scḋo tangit dilatatio nōis. vñ dicit.
Et dedit illi nomē q̄d eſt ſup oē nomē. i.
manifeſtū eum fecit eſſe filiū dei. in q̄ ſolo
eſt ſalus Actu. iiij. Nō eſt aliud nomē ſub
ſole ⁊c̄. Tertiū eſt iudiciarie dignitas po-
teſtatis Math. v. Poteſtatē dedit ei iudi-
ciū facere. vñ dr̄. vt in nomie eius oē genu
flectatur Iſa. xlv. Viuo ego q2 mihi flecte
tur oē genu. Nūc videndū eſt de hono-
re huius regis. Honoratus eſt aūt dupliciter
a turbis. Primo verbis. ſcḋo factis. Ver-
bis quidē. q2 que p̄cedebāt ⁊ q̄ ſeq̄bantur
clamabāt. Oſanna bñdictus q̄ vēit in no-
mine dñi. i. bñdictione dignus ⁊ grā⁊ actiōe
ꝓſeq̄ndus. Et in h̄ fatent̄ eū a deo veniſſe
tanq̄ filiū dei in noīe prīs. In hoc autē q̄
dicūt oſanna in excelſis. fatent̄ eū ſaluato
rem mūdi. Oſanna eñi interp̄tat̄ obſecro
ſalua. Factis aūt tripl'r hodie ipm̄ hono-
rauerūt. Primo cū ramis ⁊ floribꝫ obuian
do. ramos i via ſternēdo. veſtimēta ei ſub-
ijciendo. Hanc venerationē hodie ſigna-
uit eccl'ia in p̄ceſſiōe. ſed multo ꝑfectius eā
fecit q̄ illi. Illi q̄de3 frondes ⁊ veſtimenta
ſternebāt. ſed nos corpa ⁊ aīas flectimus. Il
li tpalit̄ nos eternal'r. Illi poſt glīa3 igno-
miniā intulerūt nos ſp glorificamus eundē
Illi clamabāt p̄us. Bñdictus q̄ venit i noīe
dñi. poſtea vero. Crucifige crucifige eum.
Prius dixerūt rex iſrl'. poſtea. Regē nō ha

bemus. p̄us ſaluatorē appellabāt. poſtea irri
ſerunt dicētes. ſeipm̄ ſaluū facere non pōt.
Illi p̄us flores obtulerūt. poſtea ſpineam
coronā impoſuerūt. p̄us veſtimenta ꝓſtra
ſtrauerūt. poſtea ſua partiti ſunt. S3 nos
ſp ⁊ vbiq̄ bñdictū in ſecl'a p̄dicamus. regē
regū ꝯfitemur. ſaluatorē ꝓclamamus coro-
naq̄ glīe ⁊ honore dignū iudicamus. Ad
quā gloriā nos ꝑducat ⁊c̄.

In die Cene. Sermo LVII.

Exemplum dedi vobis. ſic ſcribit Joh. xiij. Lic3
tota vita xp̄i nr̄i ſaluatoris non
ſit aliud q̄ nr̄e ſalutis exēplar. eo q̄ oīs
xp̄i actio eſt nr̄a inſtructio. vt dicit Auguſ.
tm̄ xp̄s appropinq̄nte hora mortis ſue ꝑfe-
ctiora voluit ſuis fidelibꝫ exempla oñdere
ad oñdendū q̄ ipſe erat verus mḡr ⁊ dñs p
ut de ſe dicit. vos vocatis me mḡr ⁊ dñe ⁊ be
ne dicitis. Sum eteni. Et reuera ꝑfectus
mḡr erat ⁊ dñs. q2 q̄cunq̄ docuit p̄us ipſe
fecit. Iuxta illud Act. i. Cepit ieſus facere
⁊ docere. Et in h̄ xp̄s cōfundit phariſeos.
De q̄bꝫ dr̄ Math. xxiij. Dicūt eñi ⁊ nō fa-
ciunt. nec ſolū in hoc ꝑfectionē ſuā declara
uit q̄ ea q̄ docuit fecit q̄litercūq̄. ſ3 multo
amplius in h̄ q̄ ea fecit manifeſte. ſ. ad glo-
riā dei prīs Joh. viij. Honorifico patrem
meū. hoc etiam p̄cepit apl'is di. Math. v.
Sic luceat lux vr̄a corā hoībꝫ vt videant
opa vr̄a bona ⁊ glorificent prēm veſtrū ⁊c̄.
Sed nec i hoc termiari potuit ꝑfectio ſui
magiſterij. eo q̄ ipſe dedit exēplū nō in vno
bono ſ3 etiā i oībꝫ v̄tutibꝫ. ad Titū. ij. Pre
be te exēplū bonoꝝ opeꝝ. nec ſolū in oībꝫ
bus ſed etiā oībꝫ ſtatibꝫ Math. v. ⁊ Lu. xi.
Nō ponūt lucerna3 ſub modio ſ3 ſup can-
delabrū vt luceat oībꝫ q̄ in domo ſūt. Quia
igit̄ tal's ac tantus mḡr xp̄s fuit q̄ potuis ſu-
ctis q̄ in v̄bis laborauit. nec ſolū factis oc-
cultis ſ3 etiā manifeſtis. nec in paucis ſed in
oībꝫ et oībꝫ. Jō merito de ſe dicere potuit
v̄bū ꝓpoſitū. Exemplū dedi vobis. Dedit
aūt xp̄s hūano generi i cena hodierna tri-
plex exemplū efficaciſſimū ⁊ ſufficiēs ad ſa
lutē. Primo q̄dem dedit exēplū caritatis in
hoc q̄ vſq̄ in finem dilexit ſuos. Scḋo
dedit exemplum humilitatis in hoc q̄ pe
des lauit diſcipul's. Tertio dedit exēplū be
nignitatis in hoc q̄ corpus ſuum tradidit
diſcipulis. vn de volens q̄ ſil'r nos faciamus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN